

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
18 ΜΑΪΟΥ 2015
ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A. Ο συγγραφέας εστιάζει στη σημασία των κλασικών μνημείων, τονίζοντας τους λόγους που τα καθιστούν πυλώνα της ελληνικής πολιτισμικής κληρονομιάς. Αρχικά, επισημαίνει ότι χώροι όπως το αρχαίο θέατρο, που με το λόγο του «παράγει πολιτισμό», διδάσκουν τη σημασία της δημοκρατίας και της ψυχαγωγίας. Έπειτα, προσθέτει ότι η σύγχρονη χρήση τους επιβεβαιώνει τη σχέση παρελθόντος-παρόντος, που πρεσβεύει η σύγχρονη αρχαιολογία. Ωστόσο, η αξιοποίηση των μνημείων αυτών αντιμετωπίζει προβλήματα, που οφείλονται –κυρίως- στην κατάστασή τους, αλλά τονίζεται ότι αυτά δεν αποτρέπουν τη χρήση τους, η οποία βοηθά τους νεοέλληνες να τα προσεγγίσουν και να εξοικειωθούν με αυτά. Τέλος, επισημαίνεται ότι η καταγραφή όλων των μνημείων καθώς και η συνεργασία αρμόδιων φορέων και κοινού, θα εξασφαλίσουν την προστασία τους και μία βιωματική σχέση με αυτά.

(Λέξεις: 120)

B1.

- α. Σωστό
- β. Λάθος
- γ. Λάθος
- δ. Λάθος
- ε. Σωστό

B2.

α) Η παράγραφος αναπτύσσεται με τους ακόλουθους τρόπους:

Με αίτιο-αποτέλεσμα.

Αίτιο: «η καταγραφή όλων των μνημείων με όλα τα δεδομένα τους... ανάδειξής του»

Αποτέλεσμα: «θα προσφέρει ένα πολύ σημαντικό εργαλείο στη συστηματικότερη διαχείριση αυτού του πλούτου».

Με διαίρεση.

Διαιρετέα έννοια: τα μνημεία

Διαιρετική βάση (ευκόλως εννοούμενη από τα συμφραζόμενα): ο βαθμός γνώσης που έχουμε γι' αυτά.

Είδη-Μέλη της διαίρεσης: τα γνωστά, εντοπισμένα αλλά μη ερευνημένα και εκείνα των οποίων γνωρίζουμε την ύπαρξη μόνο από αρχαίες μαρτυρίες.

β)

πρώτα απ' όλα: κατ' αρχάς, αρχικά

παράλληλα: ταυτόχρονα, συγχρόνως

εξάλλου: άλλωστε

B3.

α) Συνώνυμα

εκτυλίσσεται: εξελίσσεται

κατάλοιπα: απομεινάρια, υπολείμματα

επιδίωξη: στόχος

προσέγγισης: πλησιάσματος, επαφής

ολοκληρωμένη: πλήρη, άρτια

β) Αντώνυμα

αναπτυσσόταν: παρήκμαζε, συστελλόταν, συρρικνωνόταν

δράση: αδράνεια

ερευνημένων: ανεξερεύνητων

γνωρίζουμε: αγνοούμε

ανάδειξης: απαξίωσης

B4.

α) Η διπλή παύλα επεξηγεί με τρόπο άμεσο και εμφατικό συνάμα, χωρίς να αποσπάται η προσοχή του αναγνώστη από τα κυρίως λεγόμενα, τις κατηγορίες των μνημείων ανάλογα με τη γνώση που έχουμε γι' αυτά («-των πολύ ή λιγότερο γνωστών, των εντοπισμένων... αλλά και εκείνων των οποίων γνωρίζουμε ακόμη την ύπαρξη μόνο από αρχαίες μαρτυρίες-»). Επιμερίζει, δηλαδή, τη λέξη «όλων», καθιστώντας έτσι τη διατύπωση του επιστημονικού λόγου πιο σαφή και ακριβή.

β) Στο κείμενο κυριαρχεί το γ' ρηματικό πρόσωπο, το οποίο διαμορφώνει επιστημονικό-σοβαρό ύφος και έναν πιο απρόσωπο-αντικειμενικό τόνο.

Γ. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ

Επικοινωνιακό πλαίσιο : Ομιλία σε ημερίδα του δήμου

Ύφος: επίσημο, σοβαρό

Γλώσσα: αναφορική λειτουργία

Ρηματικά πρόσωπα: γ' ενικό και πληθυντικό, α' πληθυντικό, β' πληθυντικό

Προσφώνηση:

Αξιότιμε δήμαρχε,

Σεβαστά μέλη του δημοτικού συμβουλίου,

Κυρίες και Κύριοι,

ΠΡΟΛΟΓΟΣ:

Αναφορά στην εκδήλωση, αναφορά στην παγκόσμια ημέρα των Μουσείων, εστίαση στην αξία των μνημείων για κάθε λαό και προαναγγελία των δύο ζητούμενων.

Ενδεικτικά: Καταρχάς, θα ήθελα να συγχαρώ τους αρμόδιους φορείς που είχαν την ιδέα για την πραγματοποίηση αυτής της ενδιαφέρουσας ημερίδας με θέμα την προστασία και αξιοποίηση της πολιτισμικής μας κληρονομιάς. Νομίζω ότι είναι ο καταλληλότερος τρόπος για να γιορτάσουμε τη σημερινή παγκόσμια ημέρα των Μουσείων! Φιλοδοξώντας να φανώ αντάξιος του ρόλου που μου ανατέθηκε, θα ήθελα να μοιραστώ μαζί σας ορισμένες σκέψεις μου σχετικά με τους λόγους για τους οποίους όλο και περισσότεροι συμπολίτες οφείλουν να έρθουν σε επαφή με τα πολύτιμα μνημεία του παρελθόντος μας, που κοσμούν σχεδόν κάθε γωνιά της ελληνικής γης. Στη συνέχεια, θα αναφέρω ορισμένες δράσεις μέσω των οποίων θα επιτευχθεί μια εποικοδομητική επαφή με αυτά, εστιάζοντας κυρίως στους νέους.

ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ ΠΡΩΤΟ:

ΛΟΓΟΙ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΟΠΟΙΟΥΣ ΟΦΕΙΛΕΙ Ο ΠΟΛΙΤΗΣ ΝΑ ΕΡΧΕΤΑΙ ΣΕ ΕΠΑΦΗ ΜΕ ΤΑ ΜΝΗΜΕΙΑ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗΣ ΤΟΥ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ:

- Ο άνθρωπος που έρχεται σε επαφή με τα μνημεία του παρελθόντος γνωρίζει τις συνήθειες, τη γλώσσα, την ιστορία του λαού του. Αντλεί πολύτιμες πληροφορίες για τον τρόπο ζωής στο παρελθόν, αποφεύγει τα ίδια σφάλματα και εμβαθύνει στην εξέλιξη του πολιτισμού.
- Ερχόμενος σε επαφή με τα καλλιτεχνικά αριστουργήματα του παρελθόντος, εμπλουτίζει τον πνευματικό του κόσμο.
- Ο άνθρωπος καλλιεργείται και αισθητικά, καθώς τα μνημεία προσφέρουν αισθητική συγκίνηση και αναδεικνύουν την πανανθρώπινη και διαχρονική αξία της τέχνης.
- Τα μνημεία αποτελούν αφορμή για καλλιτεχνική έμπνευση και δημιουργία, για στοχασμό και φιλοσοφική θεώρηση της ζωής.
- Συνιστούν το συνδετικό κρίκο της μιας γενιάς με την άλλη, γεφυρώνουν το χάσμα τους και συμβάλλουν στην εθνική ενότητα και συνοχή. Τονώνεται έτσι το αίσθημα της συλλογικότητας, ενδυναμώνει η εθνική συνείδηση και διαμορφώνεται η εθνική ταυτότητα.
- Παράλληλα, ενισχύεται και η αυτογνωσία του ατόμου, καθώς όποιος έρχεται σε επαφή με τις ρίζες του, μπορεί να προσεγγίσει σε βάθος και τον εαυτό του. Έτσι ολοκληρώνεται και ως προσωπικότητα μέσα από την αυτοανάλυση.
- Τα μνημεία εμπνέουν και τα ιδανικά της ελευθερίας και της δημοκρατίας, αφού παραδειγματίζουν τους νέους με τους αγώνες των προηγούμενων γενεών και τους εμπνέουν, ώστε να αγωνιστούν και αυτοί για τη διασφάλιση αυτών των αξιών.
- Ειδικά τα μνημεία της κλασικής αρχαιότητας διδάσκουν τις αξίες του μέτρου και της αρμονίας, αλλά και, καθώς αποθεώνουν τον άνθρωπο, αναδεικνύουν τον ανθρωπιστικό χαρακτήρα του ελληνικού πολιτισμού.
- Τα μνημεία, ακόμη, συμπληρώνουν το φυσικό κάλλος, το αναδεικνύουν και αναδεικνύονται από αυτό.
- Τέλος, ειδικά στην εποχή μας με τις ραγδαίες τεχνολογικές εξελίξεις και τη βίαιη εισβολή ξένων πολιτιστικών στοιχείων, η διατήρηση των παραδοσιακών

στοιχείων κάθε λαού καθίσταται αναγκαία προκειμένου να αποφευχθεί η πολιτιστική ισοπέδωση.

ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ ΔΕΥΤΕΡΟ :**ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΜΕΣΩ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ ΟΙ ΠΟΛΙΤΕΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΑ ΟΙ ΝΕΟΙ ΘΑ ΕΞΟΙΚΕΙΩΘΟΥΝ ΜΕ ΤΑ ΜΝΗΜΕΙΑ:**

- Η πολιτεία οφείλει να λάβει πρωτοβουλίες για προβολή των εθνικών θησαυρών, για τη συντήρηση και προστασία των αρχαιολογικών χώρων.
- Διοργάνωση ποιοτικών πολιτιστικών εκδηλώσεων (θεατρικές παραστάσεις, συναυλίες, αθλητικοί αγώνες) στους χώρους αυτούς σε συνεργασία με την τοπική κοινωνία.
- Οργανωμένες επισκέψεις στα μνημεία και τους αρχαιολογικούς χώρους συνοδεία ξεναγών.
- Οργάνωση ημερίδων ή ομιλιών με τη συμμετοχή αρχαιολόγων με στόχο την ευαισθητοποίηση των πολιτών σε θέματα που αφορούν την πολιτισμική μας κληρονομιά.
- Στην ίδια κατεύθυνση οφείλουν να συμβάλουν από κοινού η οικογένεια, τα Μ.Μ.Ε. και οι πνευματικοί άνθρωποι.
- Δημιουργία συλλόγων από ενεργούς πολίτες για την ανάδειξη και προστασία των μνημείων. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί ο σύλλογος «Διάζωμα» για την ανάδειξη των αρχαίων θεάτρων.

Ειδικά για τους νέους:

- Σύνδεση των μνημείων με τη διδασκαλία μαθημάτων, όπως είναι η Ιστορία ή η Γεωγραφία, ακόμη και τα Μαθηματικά.
- Οργανωμένη και προετοιμασμένη επίσκεψη στα μνημεία, ώστε οι μαθητές να τα γνωρίζουν καλά, να εμπνέονται από αυτά και να αποκτούν κίνητρα για έρευνα και μάθηση.

- Ανάθεση ερευνητικών εργασιών στους μαθητές για τα μνημεία και γενικότερα την πολιτισμική κληρονομιά του τόπου τους.
- Αναβίωση νεανικών ρητορικών αγώνων σε χώρους όπου στο παρελθόν δημιουργήθηκαν τα πρώτα σπέρματα της δημοκρατίας.
- «Υιοθέτηση» και «ανάδειξη» από σχολεία μνημείων τα οποία είναι υποβαθμισμένα και άγνωστα στο ευρύ κοινό.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Κυρίες και Κύριοι,

Την αξία των θησαυρών της πολιτισμικής μας κληρονομιάς κανείς, βέβαια, δεν μπορεί να την αμφισβητήσει. Δεν μπορούμε να τους απαρνηθούμε, χωρίς να χάσουμε ένα κομμάτι από τον εαυτό μας. Ότι είμαστε είναι αποτέλεσμα μιας μακραίωνης προσπάθειας αιώνων. Οι αξίες του παρελθόντος θεμελιώνουν τη ζωή μας, μας παρέχουν το μέτρο για την εκτίμηση του παρόντος. Οφείλουμε, λοιπόν, να αποκαταστήσουμε τη σχέση μας με τα μνημεία. Διαφορετικά, είναι ορατός ο κίνδυνος του εθνικού και πολιτισμικού μας ακρωτηριασμού.

Αποφώνηση:

Ευχαριστώ για την προσοχή σας.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ

ΤΟΜΕΑΣ ΝΕΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ

ΑΛΠΙΤΣΗ ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΑ

ΓΙΑΚΟΥΜΗ ΕΙΡΗΝΗ

ΙΩΑΝΝΟΥ ΗΛΙΑΣ

ΚΑΚΑΤΣΑΚΗΣ ΘΕΟΚΛΗΣ

ΚΟΥΤΣΑΝΤΩΝΗ ΧΡΙΣΤΙΝΑ

ΣΚΑΝΔΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΟΣ